

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1

ประชากร

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 162 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายใน ของผู้บริหารในองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศ ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือและคำแนะนำจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตให้ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งทุกฉบับมีความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้
2. ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและรายด้าน

สรุป

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 20 ปีขึ้นไป และมีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ซึ่งผลการศึกษสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยรวมทุกด้านมีการปฏิบัติมาก ดังนี้
 - 1.1 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติมาก
 - 1.2 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการดำเนินการนิเทศกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านการดำเนินการนิเทศกระบวนการเรียนการสอน ที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริง สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีการปฏิบัติเรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด คือ โรงเรียนจัด

อบรมสัมมนาคณะครูเรื่องเทคนิคการสอนที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริง โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงคณะครูให้มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดระบบงานวิชาการ ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสม โรงเรียนพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้ในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการ และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ

1.3 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติมากและจัดอยู่ในลำดับสุดท้ายของทั้ง 5 ด้าน และสภาพการดำเนินงานนิเทศในด้านการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน ทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติเรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด คือ การจัดประชุมชี้แจงคณะครูปฏิบัติการสร้างเครื่องมือการนิเทศร่วมกัน จัดหาสื่อ และเครื่องมือบริการอย่างรวดเร็ว จัดหาเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน การนำเทคโนโลยี นวัตกรรม สมัยใหม่มาใช้ในการนิเทศ จัดการประเมินสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายใน การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการพัฒนาการนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ แบบบันทึก แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจ แบบสอบถาม มีความเหมาะสม จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อ การผลิตเครื่องมือการนิเทศภายในอย่างเพียงพอ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการนิเทศภายใน การขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างเครื่องมือการนิเทศภายใน

1.4 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมมีการปฏิบัติมาก และสภาพการดำเนินงานนิเทศในด้านการพัฒนาบุคลากร ทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติเรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด คือ การพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตามระบบ PDCA การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จัดเอกสาร คู่มือ ตำรา การนิเทศภายในให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า การส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพื่อนำความรู้มาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน จัดประชุมสัมมนาศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการนิเทศภายใน การวางแผนพัฒนาครูทางด้านเรียนการสอน ประชุมชี้แจงให้คณะครูได้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์ของการนิเทศ ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน

1.5 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติมาก และสภาพการดำเนินการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผลที่มี

การปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนนำผลการประเมินมาเพื่อวิเคราะห์และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ส่วนสภาพการดำเนินการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผลที่มีการปฏิบัติมาก เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด คือ โรงเรียนกำหนดระยะเวลาการประเมินผล การนิเทศภายในอย่างชัดเจน โรงเรียนมอบหมายให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผล การนิเทศภายใน การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนครอบคลุมทั้งปัจจัยและผลผลิต การสร้างสื่อและเครื่องมือวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์วัดผลประเมินผล การเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบสังเกต

อภิปรายผล

1. ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน จากการพิจารณาผลการศึกษา เห็นได้ว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติระดับมากทุกรายการ สอดคล้องกับ สมบูรณ์ เสาวคนธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ที่พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะของครูและผู้บริหารโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ในขณะที่เมื่อพิจารณาสภาพการปฏิบัติรายด้านซึ่งสภาพการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผล การปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน การพัฒนาบุคลากร การดำเนินการนิเทศกระบวนการเรียนการสอนและการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน มีผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติมากที่สุด

จากการพิจารณาผลการศึกษาในด้านสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดประชุมชี้แจง ให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทราบและสร้างความเข้าใจในกระบวนการการนิเทศภายในโรงเรียน กำหนดนโยบาย จุดประสงค์แนวทางการนิเทศภายในอย่างชัดเจน พิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสม สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติมาก เรียงลำดับจากมากกว่าไปน้อยกว่า คือ กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศนำปัญหาอุปสรรคมาปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน โรงเรียนนำผลการประเมินการนิเทศภายในมาวิเคราะห์และพัฒนา ผู้นิเทศภายในดำเนินการนิเทศตามโครงการและแผนงานที่กำหนด การจัดอบรม สัมมนาแก่คณะครูเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน วางแผนการนิเทศ

ภายในอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ ศรีอำไพ (2540) ที่ศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่พบว่า โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มีการวางแผนการนิเทศและศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาและความต้องการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ลำดับสภาพความสำคัญของปัญหา กำหนดทางเลือกการแก้ปัญหา โดยมีการประชุมคณะกรรมการแล้วทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนมีการประชุมชี้แจงมอบหมายงาน เยี่ยมชั้นเรียน สร้างขวัญกำลังใจ มีการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไข

จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการตามขั้นตอนการนิเทศเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและนำมาปฏิบัติเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามาก

2. ด้านการดำเนินการนิเทศกระบวนการเรียนการสอน เห็นได้ว่า สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการดำเนินการนิเทศกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งผลจากการพิจารณาพบว่า มีการปฏิบัติมากที่สุดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริง สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีการปฏิบัติมาก แสดงเรียงลำดับจากมากกว่าไปน้อยกว่า คือ โรงเรียนจัดอบรมสัมมนาคณะครูเรื่องเทคนิคการสอนที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ต่างๆ โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริง โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงคณะครูให้มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดระบบงานวิชาการ ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสม โรงเรียนพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้ในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการ และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนต่างให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการจัดการศึกษามาก

3. ด้านการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน จากการพิจารณาผลการวิจัยเห็นได้ว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานนิเทศภายในเกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโดยมีการปฏิบัติมาก สอดคล้องกับ สมบัติ อ่วมอินจันทร์ (2540) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านงานวิชาการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประชุมชี้แจงให้เข้าใจหลักสูตร สார்วจปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเมื่อพิจารณาผลการศึกษาสภาพในด้านการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติมาก และสภาพการดำเนินงานนิเทศใน

ด้านการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียน ทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ การจัดประชุมชี้แจงคณะครูปฏิบัติการสร้างเครื่องมือการนิเทศร่วมกัน จัดหาสื่อ และเครื่องมือบริการอย่างรวดเร็ว จัดหาเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อ และเครื่องมือการนิเทศภายใน การนำเทคโนโลยี นวัตกรรม สมัยใหม่มาใช้ในการนิเทศ จัดการประเมินสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายใน การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการพัฒนาการนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ แบบบันทึก แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจ แบบสอบถามมีความเหมาะสม จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อ การผลิต เครื่องมือการนิเทศภายในอย่างเพียงพอ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการนิเทศภายใน การขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างเครื่องมือการนิเทศภายใน และ สภาพการดำเนินงานนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งพบว่าโดยรวมมีการปฏิบัติมาก

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 มีการปฏิบัติมาก สอดคล้องกับ สมบูรณ์ เสาวคนธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 165 คน และครู 346 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่าบทบาทผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการสร้างสื่อการเรียนการสอน จากการวิจัยด้านการนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากรพบว่าการพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานตามระบบ PDCA มีลำดับสูงสุด ส่วนการส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในอยู่ในลำดับต่ำสุด

5. ด้านการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติมาก ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ สมบูรณ์ เสาวคนธ์ (2542) ที่ทำการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 165 คน และครู 346 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการสร้างสื่อการเรียนการสอน จากการวิจัยการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผลพบว่าโรงเรียนนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เป็น

แนวทางในการวางแผนพัฒนาการศึกษามีลำดับสูงสุด ส่วนการเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกและแบบสังเกตเป็นลำดับต่ำสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าทุกด้านสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในสถานศึกษา มากขึ้น
2. โรงเรียนควรพัฒนาการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และดำเนินการนิเทศภายใน ตามโครงการและแผนงานที่กำหนด
3. โรงเรียนควรเร่งรัด พัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นนำมาใช้จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. โรงเรียนควรพัฒนาการนิเทศภายในโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างเครื่องมือการนิเทศภายในและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการนิเทศภายใน
5. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการประชุมชี้แจงให้คณะครูได้ทราบนโยบายวัตถุประสงค์ของการนิเทศ และส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน และดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกและแบบสังเกต
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ควรหาแนวทางสนับสนุนแนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศให้มีความเข้มแข็งและมีเครือข่ายการนิเทศที่ดีและทันสมัย
7. ควรพัฒนาระบบการนิเทศให้เสมือนเป็นส่วนหนึ่งในภาระงานการจัดการเรียนการสอนของครู

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบ การนิเทศภายใน ว่าสิ่งใดมีอิทธิพลต่อคุณภาพการนิเทศ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเท่าไร องค์ประกอบใดมีความสำคัญอย่างไร
2. ควรศึกษาแนวทางการนิเทศที่มีลักษณะบูรณาการ ศึกษาการจำแนกองค์ประกอบเป็นลักษณะอื่น ให้มีความหลากหลายกว่าปัจจุบัน